

Forelæsning 3

- 1) Overføringsfunktioner for systemer
- 2) Stabilitet.

⑦

$$\frac{d\underline{x}}{dt} = \underline{A} \underline{x} + \underline{b} u$$

$$y(t) = \underline{d}^T \underline{x}$$

$$\underline{d} = \begin{bmatrix} d_1 \\ d_2 \\ \vdots \\ d_n \end{bmatrix}$$

$$\underline{x} = \underline{x}(t)$$

$$u = u(t)$$

$\underline{A}$ er en $n \times n$ matrix

$\underline{A}$, $\underline{d}$, $\underline{b}$ har reelle komponenter

Påvirkning: $u(t) = e^{st}$ $s \in \mathbb{C}$

Løsningsantagelse $\underline{x}(t) = \underline{x}_0 e^{st}$ Indsæt

$$s \underline{x}_0 e^{st} = \underline{A} \underline{x}_0 e^{st} + \underline{b} e^{st} \quad (\Leftrightarrow) \quad \underline{A} \underline{x}_0 - s \underline{I} \underline{x}_0 + \underline{b} = \underline{0}$$

$$(\underline{A} - s \underline{I}) \underline{x}_0 = -\underline{b} \quad (\Leftrightarrow)$$

$$\underline{x}_0 = -(\underline{A} - s \underline{I})^{-1} \underline{b}$$

Forlang $\det(\underline{A} - s \underline{I}) \neq 0$

Løsningen:

$$\underline{x}(t) = \underline{x}_0 e^{st}$$

Vi får nu $y(t) = \underline{d}^T \underline{x}(t) = \underline{d}^T \underline{x}_0 e^{st} = H(s) e^{st}$

(2)

Overføringsfunktionen

$$H(s) = -\underline{d}^T (\underline{A} - s\underline{I})^{-1} \underline{b}$$

$$H(s) = \underline{d}^T \underline{x}_0$$

$$y(t) = H(s) e^{st}$$

Typisk $H(s) = \frac{Q(s)}{P(s)}$

$$P(s) \neq 0$$

Se sætn. 2.21

Eksempel 2.23

Betragt: $u(s) = e^{int}$

$$s = in$$

$$n \in \mathbb{Z}$$

Antag: $\det(\underline{A} - in\underline{I}) \neq 0$

$$\forall n \in \mathbb{Z}$$

Løsning:

$$y(t) = H(in) e^{int}$$

Betragt:

$$u(t) = \sum_{n=-N}^N c_n e^{int}$$

Superpositions princippet giver løsningen

$$y(t) = \sum_{n=-N}^N c_n H(in) e^{int}$$

$$\operatorname{Re} \left[\frac{dx}{dt} \right] = \frac{d}{dt} \operatorname{Re}[\underline{x}] = \operatorname{Re}[\underline{A} \underline{x}] + \operatorname{Re}[\underline{b} u(t)] =$$

$$\underline{A} \operatorname{Re}[\underline{x}] + \underline{b} \operatorname{Re}[u]$$

3

$$\operatorname{Re}[y] = \operatorname{Re}[\underline{d}^T \underline{x}] = \underline{d}^T \operatorname{Re}[\underline{x}] = \operatorname{Re}[H(s) e^{st}]$$

Eksempel $u(t) = \alpha e^{it}$ $\operatorname{Re}[u] = \alpha \cos t$ $\alpha \in \mathbb{R}$

Fuldstændig løsning $\underline{x}(t) = \underline{x}_{\text{hom}}(t) + \underline{x}_p(t)$ $\underline{x}_p = \underline{x}_0 e^{st}$

$$\underline{x}_0 = -(\underline{A} - s\underline{I})^{-1} \underline{b}$$

$$y(t) = \underline{d}^T \underline{x}(t) = \underline{d}^T \underline{x}_{\text{hom}}(t) + \underline{d}^T \underline{x}_0 e^{st} =$$

$$\underline{d}^T \underline{x}_{\text{hom}}(t) + H(s) e^{st}$$

Jvf sætn 2.34

Stabilitet af homogene systemer

$$\dot{\underline{x}} = \underline{A} \underline{x} \quad t \in [t_0; \infty[$$

Begrænset vektorfunktion $I \in \mathbb{R}$ $\underline{x}: I \rightarrow \mathbb{R}^n$

$$\underline{x}(t) = (x_1(t), \dots, x_n(t))^T$$

$\underline{x}(t)$ er begrænset hvis hver koordinatfunktion $x_i(t)$ er begrænset

Er ensbetydende med

$$\exists K > 0 \mid \|\underline{x}(t)\| = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2} \leq K \quad \forall t \in \mathbb{R}$$

↖ således at

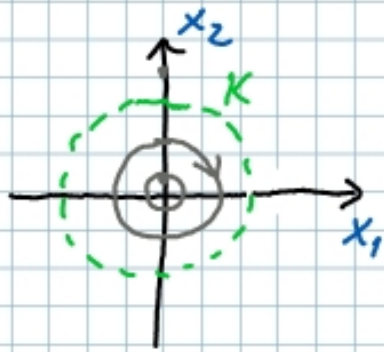
Definition 2.26

(i) $\dot{\underline{x}} = \underline{A} \underline{x}$ er stabilt, hvis enhver løsning $\underline{x}(t)$, $t \in [t_0; \infty[$, er begrænset (marginalt stabilt)

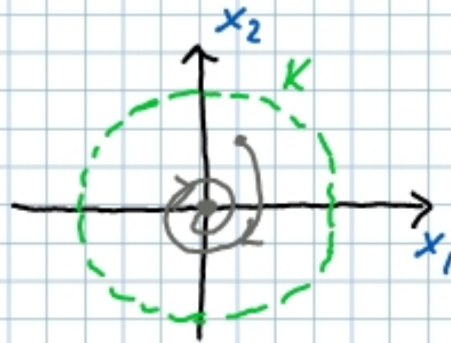
(ii) $\dot{\underline{x}} = \underline{A} \underline{x}$ er asymptotisk stabilt, hvis enhver løsning $\underline{x}(t)$ opfylder

$$\underline{x}(t) \rightarrow 0 \quad \text{for} \quad t \rightarrow \infty$$

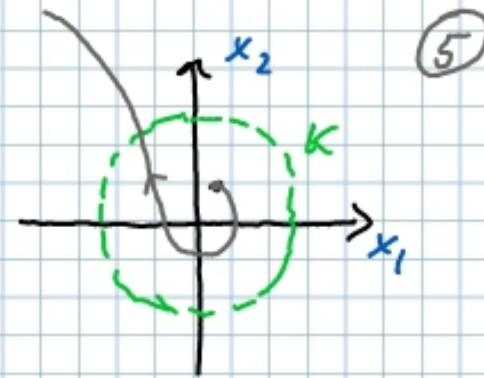
(iii) $\dot{\underline{x}} = \underline{A} \underline{x}$ er ustabil i alle andre tilfælde.

(i) Marginal stabilitet

(ii) Asymptotisk stabilitet

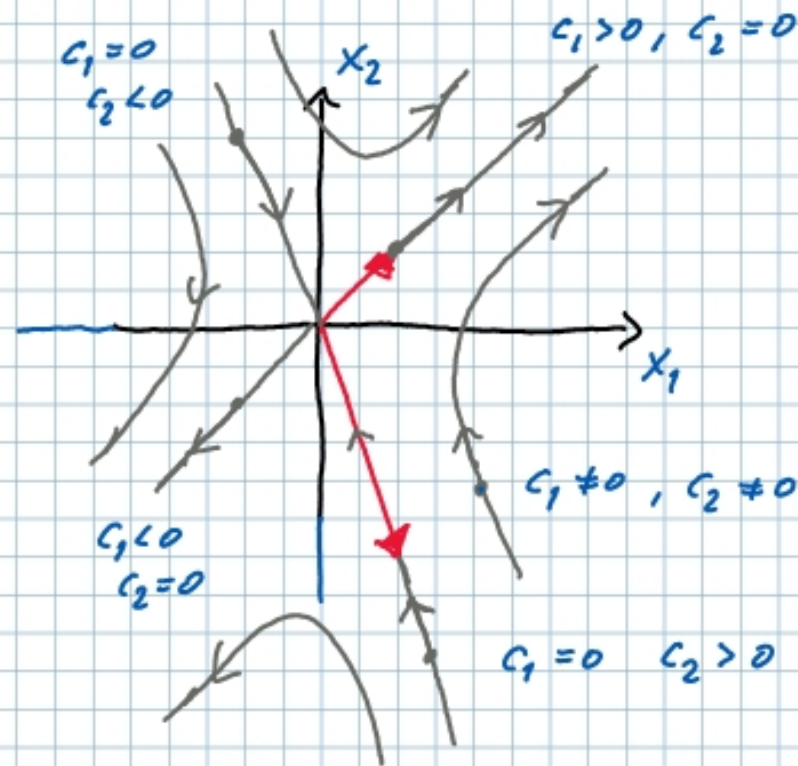
(iii) Ustabil system

Opg 409

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ 9 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}$$

Fuldständig løsning $\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = c_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} e^{8t} + c_2 \begin{pmatrix} 1 \\ -3 \end{pmatrix} e^{-4t} \quad c_1, c_2 \in \mathbb{R}$

Fase plans
plot

Ustabil

Hyperbolsk ligevægts punkt

$$\underline{x} = \underline{0}$$

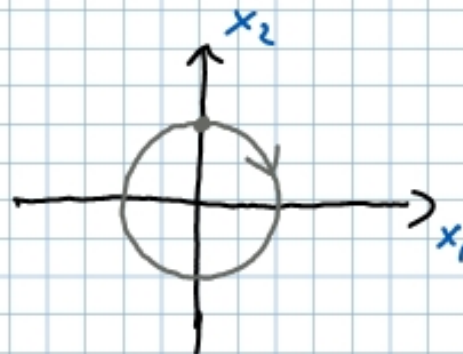
Eksempel 2.8 side 35

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & \omega \\ -\omega & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}$$

Fuldstændig
løsning

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = c_1 \begin{bmatrix} \sin(\omega t) \\ \cos(\omega t) \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} -\cos(\omega t) \\ \sin(\omega t) \end{bmatrix}$$

Phase plane plot

Margin

stabil

(7)

Sætning 2.34 om stabilitet

$$\dot{x} = \underline{A} x \quad \text{er stabilt}$$

 $\Leftrightarrow$ 1) Ingen λ for $\underline{A}$ har $\operatorname{Re}(\lambda) > 0$

 2) Enhver λ for $\underline{A}$ med $\operatorname{Re}(\lambda) = 0$
 har geometrisk multiplicitet q
 lig med algebraisk multiplicitet p
Sætning 2.36
 $\dot{x} = \underline{A} x$ er asymptotisk stabilt hvis og kun hvis
 alle λ har $\operatorname{Re}(\lambda) < 0$
Sætning 2.39

Routh-Hurwitz' kriterium

 Alle rødderne i $P(\lambda) = \lambda^n + a_1 \lambda^{n-1} + \dots + a_{n-1} \lambda + a_n$
 med reelle koefficienter har $\operatorname{Re}(\lambda) < 0$ hvis og kun hvis

 1) $a_k > 0$ for $k = 1, 2, \dots, n$

⑧

2) Alle $k \times k$ determinanter $k = 2, 3, \dots, n-1$ på formen

$$D_k = \det \begin{bmatrix} a_1 & a_3 & a_5 & a_7 & \dots & a_{2k-1} \\ 1 & a_2 & a_4 & a_6 & \dots & a_{2k-2} \\ 0 & a_1 & a_3 & a_5 & \dots & a_{2k-3} \\ 0 & 1 & a_2 & a_4 & \dots & a_{2k-4} \\ 0 & 0 & a_1 & a_3 & \dots & a_{2k-5} \\ & & \vdots & & & \\ & & & & & a_k \end{bmatrix} \leftarrow \text{positive} \quad (D_k > 0)$$

$a_p = 0 \quad \text{for } p > n$

Hvis eksempelvis $P(\lambda) = -\lambda^3 + 2\lambda^2 + \lambda + 5$

Før brug af Routh Hurwitz gang med (-1)

$$P(\lambda) = \lambda^3 + 2\lambda^2 - \lambda + 5$$